

Inleiding

Dit document geeft een indruk van de activiteiten en inspanningen over de periode 2015 – 2020 in het kader van het toen geldende Strategisch Beleidskader 'Principieel, betrokken en present'.

Er is gekozen voor een overzicht/ordening per organisatie-eenheid (centraal en locaties) in relatie tot de thema's en doelen. De tekst is een verantwoording in proza op basis van schriftelijke en mondelinge bijdragen van de directeuren.

De thema's en doelen die we hadden geformuleerd waren:

- DE BASIS OP ORDE – RESULTATEN ZIJN BOVENGEMIDDELD
- LEERLINGEN ZIJN TOEGERUST EN BEREID OM ALS CHRISTEN TE STAAN EN TE GAAN IN DE 21^E EEUW
 - ✿ WE DRAGEN BIJ AAN HET ONTWIKKELEN VAN EEN CHRISTELIJKE IDENTITEIT
 - ✿ WE DRAGEN BIJ AAN DE VORMING VAN CHRISTELIJK BURGERSCHAP
 - ✿ WE DAGEN UIT TOT HET ONTWIKKELEN VAN GAVEN EN TALENTEN
- VAKBEKWAME, CHRISTELIJKE LERAREN STIMULEREN EN INSPIREREN JONGEREN
- OUDERS EN SCHOOL STEUNEN ELKAAR ACTIEF MET HET OOG OP ONDERWIJS EN OPVOEDING
- WE ONTWIKKELEN EEN VERANTWOORDE BALANS TUSSEN ONDERWIJS EN DE INZET VAN ICT

Centraal

Thema 1: De basis op orde

Door middel van de monitoringsgesprekken volgde het CvB de verrichtingen van de locaties.

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

Begin 2018 werd een studie- en bezinningsdag georganiseerd onder de titel "Onderwijs is ontmoeten". In de uitnodiging was te lezen: Leerlingen richten zich in de school op leerstof. Ze komen in aanraking met Gods rijke schepping, met de cultuur en de samenleving. Ze ontmoeten docenten en medeleerlingen. In stages komen ze in aanraking met andere mensen. Door middel van een lezing, een forumbespreking, workshops en presentaties verkennen we dit brede onderwerp. In de beleidsperiode werd de reeds bestaande Wartburgnota m.b.t. burgerschap geactualiseerd en weer onder de aandacht van de locaties gebracht.

Thema 3: Christelijk leraarschap

In 2016 was er een Wartburgbrede studiedag over christelijk leraarschap onder de titel "Professie en confessie". Dr. P. Raes hield een hoofdlezing onder de titel 'Christelijk leraarschap, een verhaal met ruimte'.

Vanuit onze school werd geparticipeerd in het lectoraat van Driestar Educatief over Christelijk leraarschap. Dit lectoraat werd afgerond tijdens de looptijd van het SBK. Collega Dick Janse deed in het kader van het lectoraat onderzoek naar christelijke identiteit binnen de school, de locatie en op het niveau van de sectie. Dat mondde uit in een gezamenlijke publicatie van onze school en Driestar Educatief "Lesgeven is lofzeggen".

Thema 4: Ouders en school

Steeds meer scholen gaan met het oog op 'binding' over tot het leggen van contacten met ouders, voorafgaande aan de daadwerkelijke plaatsing op de school. In dat kader organiseerden we 2018 welkomstgesprekken met alle ouders die voor het eerst een kind aanmelden bij het Wartburg College. Welkomst gesprekken zijn breder dan een gesprek over de grondslag of wat de school van ouders verwacht. Er vond een uitgebreide evaluatie plaats met medewerking van Driestar Educatief. Op basis daarvan werden de welkomstgesprekken en vast onderdeel in de procedure van kennismaken met ouders en leerlingen.

Thema 5: Leren in verbinding

Een speciale groep bestaande uitdocenten en directieleden volgde de ontwikkelingen op gebied van ICT en onderwijs. Er waren in 2015 experimenten met devices voor leerlingen op drie locaties. De conclusie was dat de permanente aanwezigheid van een device in de klas leidt tot teveel afleiding.

Ook werd geconstateerd dat er nog te weinig goede content was om effectief met een device te werken – als vervanger van het boek.

Er werd onderzoek gedaan naar het gebruik van digitale leer- en hulpmiddelen naast of in de plaats van de reguliere lesmethode. Het onderzoek wees uit dat er betrekkelijk veel gebruik gemaakt wordt van digitale hulpmiddelen als illustratie van de les, maar op een weinig systematische wijze als vervanging van een deel van de lesstof. Ook de inzet voor leerlingen met leerbeperkingen was niet groot.

Tenslotte werden de ontwikkelingen rond de zogenaamde digitale geletterdheid gevolgd; er werd commentaar gegeven op het curriculum dat daarvoor in ontwikkeling is.

Een ontwikkeling die samenhangt met dit punt is het verstrekken van een laptop aan alle docenten. Daardoor zijn de vaardigheden sterk verbeterd en zijn veel administratieve processen ook gedigitaliseerd. Er is een eenvoudige mogelijkheid om het eigen device te koppelen aan een beamer of smartboard.

Guido de Bres

Thema 1: De basis op orde

Als we kijken naar de onderwijsresultaten in de afgelopen vijf jaar, zijn we dankbaar voor alle mooie resultaten die zijn behaald. Hierbij denken we dan vooral aan de mooie examenresultaten, het rendement bovenbouw en de doorstromingsnelheid in de onderbouw. Helaas moeten we ook concluderen dat het rendement onderbouw al jaren onvoldoende is en dit vraagt ook in de komende jaren nog de nodige aandacht.

Wat betreft de andere indicatoren mogen we terugkijken op mooie resultaten en investeringen als het gaat om de waardering van het LOB. Hier is de laatste jaren veel in geïnvesteerd met onder andere nieuwe programma's in HAVO en VWO.

Ook mogen we tevreden zijn met de resultaten uit het schoolverlatersonderzoek en het succes in het vervolgonderwijs.

We zijn dankbaar dat de afgelopen jaren de meeste vacatures vervuld waren en dat de meeste lessen bevoegd gegeven konden worden. Helaas kampen we sinds dit schooljaar met permanente vacatures die slecht opgevuld kunnen worden. Voor de komende jaren maken we ons hier wel zorgen om.

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

Als het gaat om de toerusting van de leerlingen als christen in de 21ste eeuw is gebleken dat de leerlingen nog vrij kritisch zijn. In de enquêtes kwam jaarlijks wel naar voren dat vooral de bovenbouwleerlingen hier nog dingen in misten. Ook de medewerkers staan hier best nog wel kritisch tegenover. De ouders zijn hierin iets positiever.

Thema 3: Christelijk leraarschap

In de afgelopen jaren zijn vanuit de enquêtes onder ouders, leerlingen en medewerkers vooral de identiteitsvragen onder de leerlingen zeer negatief beantwoord. De vragen van de medewerkers en ouders werden wel positief beantwoord.

De vakwerkplannen van de secties zijn up to date en bevatten allemaal een hoofdstuk over hoe de identiteit vorm wordt gegeven binnen het vak.

Als het gaat om de gesprekkencyclus dan werden de meeste gesprekken door de adjuncten gevoerd.

Thema 4: Ouders en school

De ouders hebben een hoge waardering voor de school. Er is goed contact met de ouders van de ouderraad en de MR, daar worden ook de resultaten van de enquêtes besproken. Verder worden er regelmatig ouderavonden georganiseerd en wordt ouders de mogelijkheid gegeven om de docenten te spreken tijdens de 10 minuten gesprekken.

Thema 5: Leren in verbinding

Het thema ICT is meerdere malen aan de orde gekomen in de onderwijscommissie. Hier zijn geen concrete acties of veranderingen wat betreft de visie op ICT op gekomen. Er is sprake van een goede balans tussen onderwijs en ICT op de locatie. Ook de waardering die hieraan wordt gegeven door ouders, leerlingen en personeel is voldoende. Als laatste blijkt uit de reflectie op de afgelopen vijf jaar dat de ICT-vaardigheid van de collega's voldoende is.

De Swaef

Thema 1: De basis op orde

Onze scores behoren niet bij de hoogste van Nederland. We hebben vastgesteld dat leerlingen nog onvoldoende worden uitgedaagd op hun kunnen. In de achterliggende jaren is er frequent met de vaksecties gesproken over mogelijke initiatieven om het rendement te verbeteren. Aan de cijfermatige kant deden we 'diepte boringen' en naar aanleiding van deze resultaten hebben we voortdurend gemonitord. Steeds is de vraag gesteld: wat gaat de vaksectie doen om de resultaten te verbeteren? In de loop van de planperiode zijn de resultaten aanmerkelijk verbeterd. Ze liggen nu op het gemiddelde. Dat is nu voor het tweede jaar.

We hebben veel aan de structuurkant gewerkt; bijvoorbeeld in klassenoverleggen door leerlingen al in preventieve zin te bespreken. Hiermee wordt voorkomen dat leerlingen 'tussen wal en schip raken'.

En nu proberen we ook achteraf te kijken of er een succesfactor is voor de verbetering.

Vaksectievoorzitters zijn geschoold om naast 'voorzitter' ook 'leider' te zijn.

Ook veel aandacht voor groepsdynamica: betere sfeer in de klas geeft betere leerresultaten.

Als directie kregen we zicht op de kwaliteit van de lessen door het afleggen van flitsbezoeken. Er werd dan gekeken naar de vijf rollen van de leraar en we letten onder andere op:

- lessen beginnen op tijd;
- jassen op de gang, tassen op de grond en niet eten en drinken tijdens de les;
- rust tijdens uitleg;
- opgeruimd lokaal met uitstraling.

Deze zaken hangen voor een deel ook samen met het derde thema "leraarschap".

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

Vanuit het vak maatschappijleer zijn diverse initiatieven ontwikkeld, met medewerking van andere vakken. Zo is samen met Stichting Present een opzet gemaakt om leerlingen actief te laten participeren in de buurt. Dit is met name gericht op mensen met beperkingen en oudere inwoners. Ook bij het Leger des Heils (nachtopvang) zijn leerlingen aan de slag geweest. Een recenter initiatief is het restaurant 'Heeren op Zuid' op locatie De Swaef waar buurtbewoners elke maand tegen een lage prijs lekker kunnen eten.

Het vormingsaanbod is gestroomlijnd en in het programma opgenomen in de eerste twee weken en de laatste week van het schooljaar. Ook zijn er projectweken in leerjaar 1 en 2. De leerlingen gaan dan actief aan de slag met burgerschap (voor onder andere Woord en Daad).

Het LOB-programma is weer vernieuwd en verbeterd. Het is een ontdekkingsprogramma voor leerlingen: wie ben ik, wat kan ik, waar voel ik me thuis en wat zou ik willen gaan doen.

Verder was er nadrukkelijk aandacht voor het opstromen naar ander niveau (past ook bij thema 1).

Thema 3: Christelijk leraarschap

Wat betreft het vormen en toerusten van leerlingen gaan we uit van een aantal kernwaarden die we hebben beschreven. Op een tweedaagse met het personeel zijn deze kernwaarden geformuleerd en hebben we geprobeerd ze ook te concretiseren. We zijn begonnen om met de collega's rond deze kernwaarden weekopeningen te houden.

Enkele keren per jaar hebben we als personeel Bijbelstudie met elkaar en er is gestart met het gebruik van Bijbels in de klas (in plaats van projecteren op het digibord).

Vorig jaar hebben we teamscholing gedaan met betrekking tot groepsdynamische processen (handelingsgericht werken). Dit is een echte onderlegger voor de klassenoverleggen op leerwegniveau (leerjaar 1-4).

Thema 4: Ouders en school

School ben je samen: leraren, leerlingen en ouders. Uit de tevredenheidsonderzoeken blijkt het personeel tevreden te zijn. Ook de ouders scoren hoog. De tevredenheid van leerlingen is over het algemeen voldoende, maar op punten kan het versterkt worden.

In de hele school hebben we ingevoerd dat leerlingen ook uitgenodigd worden om aanwezig te zijn bij het gesprek met hun ouders. In beginsel zijn leerlingen dus aanwezig op de oudergespreksavond. We hebben ook pilots gedaan met leerlingen die hun eigen resultaten presenteren en ook aangeven waar ze de komende periode aan gaan werken.

Thema 5: Leren in verbinding

Aan het begin van de beleidsperiode hebben we ook geëxperimenteerd met een device per leerling (zie daarvoor ook de beschrijving bij "Centraal"). Daarna is er niet veel gerichte aandacht voor dit onderwerp geweest.

Veel beroepsgerichte programma's werken met methoden die een grote digitale component hebben. Toetsing gebeurt veelal digitaal bij beroepsgerichte vakken.

In het kader van het rekenonderwijs werd door de sectie Wiskunde het programma Snappat ingevoerd. Door de combinatie klassikale instructie door de docent en individuele verwerking op het apparaat is dit een succesvol traject.

Revius

Thema 1: De basis op orde

Bij de start van het nieuwe strategisch beleidsplan waren de opbrengsten van Revius voldoende. Tevens was er een dalende trend zichtbaar. De examenresultaten van schooljaar 14/15 waren onvoldoende. Met name de havo-resultaten waren zorgelijk. Diverse acties zijn er de afgelopen jaren ingezet om deze dalende trend te keren. Secties met onvoldoende resultaten kregen de opdracht verbeterplannen te schrijven. De leiding van de school is daarnaast regelmatig onverwacht lessen gaan bezoeken. Lessen worden nabesproken. Hierdoor is het gesprek over goed onderwijs en een goede les gestimuleerd in de school. De laatste twee jaar wordt het doen van collegiaal lesbezoek gestimuleerd. Daarnaast is er ook veel aandacht geweest voor de basis op orde door als directie actief aanwezig te zijn in de school (ontvangen van leerlingen / aandacht voor toelaatkomers / aandacht voor effectieve lestijd). Op dit moment zijn de onderwijsresultaten op alle drie de niveaus op orde. Enkele vakken, met name Engels mavo, vragen nog aandacht.

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

In schooljaar 15/16 is de onderwijsvisie '*Voor elkaar*' opgesteld. Vanuit deze visie onderscheiden we drie taken van het onderwijs. Kwalificeren, socialiseren en persoonlijkheidsvorming. Concreet heeft dit via diverse projecten handen en voeten gekregen in de school. Het schoolstewards project heeft als doel leerlingen meer verantwoordelijkheid te geven voor de orde en netheid in de school. In havo 4 is een activiteitenweek opgezet rondom het thema burgerschap en samen met de maatschappelijke stage is er veel ruimte gemaakt om verantwoordelijkheid te nemen voor de wijk en de samenleving als geheel. Naast deze ontwikkelingen zijn er diverse andere activiteiten opgezet die te maken hebben met dit doel: Have a Break dag klas 3 (themedag rondom verslaving en weerbaarheid), project Geloof en Wetenschap en deelname aan een internationale leerling conferentie in Hongarije.

Thema 3: Christelijke leraarschap

Afgelopen jaren is gewerkt aan het thema '*leiderschap in de school*'. Niet alleen de directie is verantwoordelijk voor de gang van zaken in de school. Verantwoordelijkheden zijn neergelegd in de school waar ook de uitvoering plaats vindt. Concreet is de rol van de teamcoördinator (voorheen teamondersteuner) en de sectieleider anders geworden. Ook is er aandacht geweest voor het maken van en staan voor gezamenlijke afspraken. Nascholingsdagen en tweedaagse hebben in het teken

gestaan van leiderschap in de school, motiveren van leerlingen en het voorbereiden van onze leerlingen als christen in een niet-christelijke samenleving.

Thema 4: Ouders en school

Mentoren hebben extra facilitering in uren gekregen om te investeren in oudercontacten. Mentoren zoeken aan het begin van een nieuw schooljaar contact met ouders. Alle ouders worden uitgenodigd om kennis te maken met de mentor. Daarnaast wordt er met name in de onderbouw vroegtijdig contact opgenomen met ouders als er zorgen zijn met betrekking tot gedrag en resultaten. Met de oudercommissie zijn er avonden georganiseerd waarin ouders en personeel de handen uit de mouwen hebben gestoken om het schoolgebouw op te knappen. Ook worden ouders betrokken bij diverse excursies.

Thema 5: Leren in verbinding

In eerste instantie is er geëxperimenteerd met een tabletklas. Dit experiment is stop gezet (zie Centraal). Daarna is vooral ingezet op ICT als hulpmiddel. ICT-lokalen zijn of worden omgezet naar laptopkarren om ICT flexibel in te kunnen zetten. Binnen het vak Techniekmakers (onderbouw) is gekozen om ICT-vaardigheden (o.a. Microsoft Office) en programmeren op te nemen in het curriculum. Belangrijk is dat leerlingen kennis krijgen van en daardoor meer inzicht hebben in de digitale samenleving waarin we leven.

Marnix

Thema 1: De basis op orde

In het havo/vwo-team was er aandacht voor juiste niveau (in-en doorstroom). Afgerond met jaarlijkse evaluatie doorstroomrendement en afstemming vervolgonderwijs op de Guido de Brès. Verder was er afstemming over adviezen basisschool. Er kwamen intensievere contacten samenwerking basisscholen. Sinds 2017 bijeenkomsten voor groep 8 docenten en kennismakingsmiddagen voor toekomstige leerlingen. Jaarlijks wordt er tevens een afstemming met vervolgonderwijs op Guido de Brès gehouden. Op dit moment een nieuwe ontwikkeling MakerKlas. Verder is in 2019 gestart met een project doorstroming PO-VO (Calvijnsschool Sliedrecht-Marnix). Speerpunten zijn planning, huiswerk en (met name) Engels.

Het team vmbo werkte aan de doorstroming naar mbo of havo. Doelstellingen zijn gerealiseerd. Er zijn afspraken gemaakt met het MBO over SPRINT-trajecten. Het profielvak Dienstverlening & Producten is ingebed in het onderwijsaanbod. In het rooster is flexibilisering ingebouwd (bijv. CKV).

Intussen is een gesubsidieerd traject gestart voor doorstroming havo en mbo. Tevens is gestart met afspraken met de regio scholen in verband met stimulering techniek.

Voor het praktijkonderwijs werd een hernieuwde visie op PrO opgesteld. De nieuwbouw Groote Waard kwam gereed en er werden enkele lokalen aangepast.

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

Door het vmbo-team werd een complete vmbo (voorheen was er alleen gt-vmbo) op de Marnix gerealiseerd door het profiel Dienstverlening & Producten als doorlopende leerlijn in te voeren. Daarmee werd ook gewerkt aan het onderwerp "Meer praktijk in de onderbouw". In 2019 was het voor de eerste maal dat een examenklas met 100% slagingspercentage werd afgeleverd. De lokaliteiten zijn aangepast op de nieuwe vorm van onderwijs. Bijscholing docenten loopt. Het aantal aanmeldingen is gestegen. Gelet op het (behoud in de bovenbouw) van het aantal leerlingen is er niet alleen sprake van een plus voor de Marnix maar ook een 'Wartburg-winst'.

Het "Talent-project" van team havo/vwo is afgerond. Verdere implementatie als doorlopende leerlijn met D&P loopt. Dit jaar wordt onderzocht (pilot loopt) of we de positieve ervaringen van de Talentlessen in onze lessen kunnen opnemen. Intussen is er ook een ontwikkeling van de makerklas voor h/v.

Thema 3. Christelijk leraarschap

Er is gewerkt aan het optimaliseren van de gesprekkencyclus in het kader van professionalisering. Bewust gezamenlijk beleid. Jaarlijks worden thema's benoemd. In schooljaar 2018-2019 lichtversie in de vorm van minimaal één voortgangsgesprek. In hetzelfde jaar werd ook de zg. vlootschouw meegenomen in de functioneringsgesprekken aan de hand van een door de directie ontwikkeld document.

In het verlengde hiervan wordt ook gewerkt aan (meer) collegiale consultatie. Scholing van directie + een aantal docenten en eerste implementatie zijn afgerond. We stimuleren de deelname op basis van enthousiaste ervaringen.

Thema 4: Ouders en school

Rond het thema huiswerk was er veel contact met ouders. Door team vmbo-bovenbouw werd daaraan gewerkt en dit werd gedeeld met de andere teams. De eerste fase is afgerond. Consequente uitvoering (o.a. agendagebruik) vraagt van de docenten nog aandacht. In de brugklas is gestart met de Plenda-agenda. Tevens was er overleg/afstemming met de Calvijnschool te Sliedrecht over het gebruik van Plenda en planningsvaardigheden. Dit werd mogelijk gemaakt door de doorstromingssubsidie PO-VO.

We zetten ook de activiteit "Marnix gastvrij" onder de oudercontacten, hoewel het natuurlijk breder was. We hebben dit afgerond. Er zijn protocollen opgesteld voor 'ontvangst', 'telefoon(centrale)' e.d.

Thema 5 Leren in verbinding

Er werden pilots uitgevoerd met tablets in de school en thuis (zie Centraal). Er werd gewerkt aan verbetering van ICT vaardigheden/middelen. Intussen was er ook de ontwikkeling van de makerklas voor h/v.

De Burcht

Thema 1. De basis op orde

Omdat onze aandacht vooral uitgaat naar het reguleren van gedrag om weer aan het onderwijs te werken heeft het onderwerp 'basis op orde' geen prioriteit. Toch zijn vorderingen ook in onze afdeling van belang. We bespraken vaak de vraag of het echt realistische resultaten of voor een deel ook pedagogische cijfers zijn. Dit is soms van belang om leerling te motiveren en te waarderen. Het kan helpen om het welbevinden weer in orde te krijgen. In beginsel houden we ons aan de geldende bevorderingsnormen.

Thema 2: Karaktervorming, gemeenschapsvorming en eigenheid

Hier waren we dagelijks mee bezig, omdat gedrag en omgang van heel groot belang zijn bij deze leerlingen. Stage was een vast onderdeel van elk leerjaar. We krijgen dat ook terug van ouders in enquêtes. We deden deze dingen in het normale, in de vakkenkeuze, het decanaat, een profielkeuze. Bij terugkeer naar locatie gaan leerlingen weer meedoen met lessen en activiteiten van de locatie.

Thema 3. Christelijk leraarschap

Als team spreken we elkaar veel rondom de leerlingen. Bij weekopeningen participeerden alle collega's. Ieder jaar zijn er momenten geweest van cursus en training. Move-to-learn (sociale vaardigheden) traject. Mensen hebben meestal maar één vak waar ze voor bevoegd zijn. Veel docenten proberen zich breder te bekwamen. Meerdere collega's behaalden master SEN (Special Educational Needs). Verder ook cursussen gedaan rond executieve functies.

Thema 4: Ouders en school

Met intensief contact met ouders staat of valt ons onderwijs. Bij de start van het onderwijs zijn er kennismakings- en overdrachtsgesprekken. Mentoren hebben frequent contact (van dagelijks tot tweewekelijks). Wat ook een rol speelt is dat er regelmatig contact is met de hulpverlening. Dat gaat niet buiten de ouders om.

Thema 5 Leren in verbinding

ICT-mogelijkheden worden benut – waar het helpend is. Voor ons blijft het directe en persoonlijke contact heel belangrijk.